

Ewa ADACH-STANKIEWICZ, Agnieszka MATULSKA-BACHURA

Statystyka usług w pracach Grupy Voorburg

W dniach 19—23 września 2011 r. w Newport miało miejsce kolejne XXVI spotkanie Grupy Voorburg ds. statystyki sektora usług. Grupa została założona z inicjatywy Urzędu Statystycznego Kanady w 1986 r., w odpowiedzi na postulat ONZ, jako nieformalne forum stanowiące wsparcie w rozwoju statystyki sektora usług.

Pierwsze spotkanie grupy, którego gospodarzem był Urząd Statystyczny Niderlandów, odbyło się w styczniu 1987 r. w Voorburg i właśnie od nazwy tego miasta pochodzi nazwa Grupy. Pierwotnie zakładano, że Grupa będzie zrzeszeniem krajów, które ze względów ekonomicznych są zainteresowane zbieraniem wiarygodnych danych o sektorze usług i jednocześnie mają odpowiednie zaplecze do prowadzenia prac rozwojowych w tej dziedzinie, zgodnie z zasadami i wytycznymi ustalonymi podczas jej spotkań. Głównym celem Grupy było rozwiązywanie kwestii powstających przy opracowywaniu danych dotyczących sektora usług. Chodziło tu o pomiar realnej wartości produkcji sektora, nakładów finansowych, wyliczenie wskaźników cen producenta dla usług, jak również wpływ rozwoju poszczególnych rodzajów działalności usługowej na obowiązujące w świecie systemy klasyfikacji działalności i produktów.

W ciągu dwóch ostatnich dekad spotkania Grupy Voorburg odbywały się raz lub dwa razy w roku. Wynikało to z zainteresowania urzędów statystycznych pracami tej Grupy i korzyściami płynącymi z nieformalnych konsultacji, które pozwalały na korzystanie z praktyki i wiedzy wybranych krajów w usprawnianiu międzynarodowych standardów statystyki tego sektora. Wiązało się to również z obserwowanym znacznym rozwojem sektora usług w wielu krajach. Wzrost znaczenia tego sektora w gospodarce powodował zwiększone zapotrzebowanie odbiorców na informacje dotyczące działalności usługowej, co zobligowało krajowe urzędy statystyczne do opracowywania bardziej szczegółowych i kompleksowych danych statystycznych.

W związku ze zmianami zachodzącymi zarówno w gospodarce krajów, jak i gospodarce światowej, w marcu 2005 r. podczas XXXVI sesji Komisji Statystycznej ONZ przedstawiono *Strategiczną wizję Grupy Voorburg w zakresie statystyki usług na lata 2005—2008* (*Strategic Vision of the Voorburg Group on Services Statistics for 2005—2008*). Za główny cel Grupy przyjęto tam właściwe identyfikowanie i definiowanie działalności usługowej oraz jej produktów, pomiar wartości, jak również podejmowanie działań na rzecz opracowania jednolitej metodologii badania cen producenta dla usług jako deflatora produkcji. Miało

to na celu polepszenie jakości pomiaru PKB poszczególnych komponentów usługowych w cenach stałych, a docelowo stworzenie wskaźnika produkcji sektora usług.

Należy nadmienić, że w miarę rozszerzania zakresu tematycznego prac Grupy zwiększała się liczba jej uczestników. Konieczne było wprowadzenie ulepszeń w organizacji prac Grupy. Dlatego też stworzono tzw. Biuro Grupy Voorburg. W celu uniknięcia dublowania zadań oraz umożliwienia dalszego postępu w pracach nad definicjami i metodologią wskazane było zintensyfikowanie współpracy Grupy z krajowymi oraz międzynarodowymi instytucjami zajmującymi się statystyką sektora usług. Nawiązano bliską współpracę m.in. z MFW, OECD, Eurostatem i wyspecjalizowanymi agendami ONZ. Co roku przeprowadzano rewizję priorytetów Grupy. Rozpoczęto również udostępnianie wyników prac Grupy poprzez zamieszczanie dokumentów ze wszystkich spotkań na stronie internetowej www.voorburggroup.org, utrzymywanej i zarządzanej przez Urząd Statystyczny Kanady.

Wśród dokonań Grupy Voorburg są m.in. miniprezentacje przedstawiające doświadczenia państw w opracowywaniu danych na temat stosowanych klasyfikacji, metod badania produkcji oraz cen producenta dla danego typu usługi.

Jeśli zaawansowanie wiedzy na temat rozwiązań stosowanych w badaniach dotyczących określonego typu usług było satysfakcjonujące, na kolejnym spotkaniu opracowywano zazwyczaj tzw. dokumenty dziedzinowe (*Sector Paper*). Zawierały one kluczowe wskazówki metodologiczne dotyczące badań danego zakresu usług i jednocześnie stanowiły podsumowanie doświadczeń krajów.

Wśród dokumentów przedstawiających efekt prac Grupy są również tzw. uaktualnione dokumenty dziedzinowe (*Revisited Sector Paper*), które stanowią rewizję wytycznych oraz metodologii opracowanej dla działalności usługowej w poprzednich latach. Konieczność aktualizacji wynikała z dynamicznego rozwoju usług, jak również zmian zachodzących w gospodarce, które miały wpływ na funkcjonowanie tego rynku. Podczas spotkań poruszane są także tzw. tematy przekrojowe dotyczące sektora usług (*cross-cutting issues*), do których należą m.in. wyrównanie jakościowe wskaźników cen producenta dla wybranej działalności usługowej czy pomiar produkcji, handlu itp.

W działalności grupy rok 2011 był przełomowy. Członkowie Biura Grupy Voorburg stwierdzili, że zadania określone w wizji strategicznej na lata 2005—2008 oraz *Raporcie Grupy Voorburg nt. statystyki usług* (*Report of the Voorburg Group on Services Statistics*) zostały zrealizowane. Powstała zatem wątpliwość, czy kontynuacja prac Grupy jest zasadna. W trakcie dyskusji przekonano się jednak, że w wyniku pojawiania się nowych form świadczenia usług oraz zjawisk dotąd nieobserwowanych w gospodarce istnieje stała potrzeba rozwoju metodologii badań tej działalności. Grupa Voorburg stanowi swego rodzaju inspirację w rozwoju statystyki usług. Prostym przykładem jest obserwowane wśród krajów członkowskich Unii Europejskiej (UE) ograniczenie działań na rzecz statystyki, dotyczących realizacji wymagań nałożonych przez akty prawne UE. W dobie ograniczania wydatków budżetowych realizowane są tylko te ba-

dania, które dostarczają danych niezbędnych do funkcjonowania w strukturach UE. Tymczasem na forum Grupy można poznać działania podejmowane przez inne niż europejskie systemy statystyczne.

GUS uczestniczy w pracach Grupy Voorburg od 2006 r. (za wyjątkiem roku 2007). Doświadczenia i wiedza tam zdobyte wspomogły sprecyzowanie wizji rozwoju statystyki usług w Polsce. Pozwoliło to na odmienne, niż dotychczas, spojrzenie na zadania leżące w kompetencjach Urzędu w zakresie statystyki usług.

Głównym źródłem danych wykorzystywanych do opracowania wartości dodanej działalności usługowej, jak również obrotów odzwierciedlających produkcję tej działalności, są roczne badania realizowane w ramach strukturalnej statystyki przedsiębiorstw, a w przypadku obrotów również badania krótkookresowe.

Badania roczne skierowane są do wszystkich przedsiębiorstw prowadzących działalność rynkową. W przypadku podmiotów z liczbą pracujących 10 osób i więcej jest to badanie pełne zapewniające informacje ze sprawozdań finansowych. Badanie podmiotów z liczbą pracujących 9 osób i mniej jest oparte na próbie, a w sprawozdaniach przekazywane są tylko wybrane informacje dotyczące sytuacji finansowo-gospodarczej przedsiębiorstw.

W statystyce krótkookresowej uzyskiwane są natomiast dane dotyczące m.in. miesięcznej wartości przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów czy innych pozycji rachunku zysków i strat umożliwiających wyliczenie wartości obrotów. Badaniem objęte są wszystkie podmioty z liczbą pracujących 50 osób i więcej oraz określona próba podmiotów z liczbą pracujących od 10 do 49 osób.

Ze względu na reprezentatywny charakter badań mniejszych podmiotów niekiedy nie było możliwe opracowanie danych dotyczących najniższego poziomu szczegółowości PKD. Jednak wprowadzenie nowej klasyfikacji rodzajów działalności (NACE 2007) oraz związana z tym nowelizacja aktów prawnych dotyczących statystyki skutkowało z jednej strony koniecznością opracowywania bardziej szczegółowych danych, z drugiej natomiast pozwoliło na wyodrębnienie nowych typów działalności usługowej oraz prowadzenie badań i analiz lepiej zdefiniowanych rodzajów usług.

Nieco inaczej przedstawia się sytuacja w statystyce cen producenta, która poprzednio koncentrowała się na pomiarze tych cen dla produktów rolnych, przemysłowych czy budowlanych. Wśród działalności usługowej ceny te badane były tylko w transporcie. Dopiero w momencie wejścia Polski do UE wymogi statystyki krótkookresowej spowodowały podjęcie prac w tym temacie.

Analizując potrzeby informacyjne sektora usług należy wziąć pod uwagę, że stanowi on bardzo niejednorodną grupę działalności. W ramach statystyki publicznej badane są zarówno usługi o charakterze społecznym (edukacja, usługi związane z ochroną zdrowia, opieką społeczną i kulturą), jak również usługi finansowe i ubezpieczeniowe. Intensywnie realizowane są prace w zakresie działalności usługowej, którą możemy określić umownie jako „niefinansowe usługi rynkowe”. Zaliczamy do nich m.in.: handel, transport, gospodarkę mieszkaniową i komunalną, a także usługi biznesowe.

Jakkolwiek w chwili obecnej Polska spełnia wszystkie wymagania w zakresie statystyki sektora usług wynikające ze zobowiązań międzynarodowych, to zawsze jednak istnieje świadomość potrzeby nieustannego dostosowywania metodologii badań do nowych realiów gospodarki. Pojawiają się zagadnienia, które wymagają udoskonalenia metodologii prowadzonych badań lub wdrożenia nowych badań. I właśnie w tych działaniach, podejmowanych przez polską statystykę publiczną, można odnaleźć coraz więcej wpływów Grupy Voorburg. Oprócz uzyskiwania bardziej szczegółowych danych dotyczących rozwijającego się sektora usług, badania statystyczne są stopniowo rozszerzane o nowe rodzaje działalności usługowej, jak również o nowe zjawiska i schematy zachowań przedsiębiorców. Ponadto rozpoczęto obserwacje umożliwiające ocenę zapotrzebowania na wybrane rodzaje usług, sposobów oraz uwarunkowań uzyskiwania usług. Istotnym elementem, uzupełniającym analizy, stały się informacje o wartości obrotów usługowych z zagranicą.

Wspomniane tematy badawcze objęto następującymi badaniami:

- *Ocena działalności przedsiębiorstw świadczących usługi związane z obsługą działalności gospodarczej;*
 - *Popyt na usługi;*
 - *Międzynarodowy handel usługami;*
 - *Badanie cen producentów usług*
- oraz pracy metodologicznej *Indeks produkcji sektora usług*.

Badanie dotyczące *Oceny działalności przedsiębiorstw świadczących usługi związane z obsługą działalności gospodarczej* ma na celu opracowanie rocznych informacji o wartościach i strukturze obrotów według produktu i siedziby odbiorcy przedsiębiorstw prowadzących działalność: wydawniczą; związaną z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki i działalność powiązaną; usługową w zakresie przetwarzania danych, zarządzania stronami internetowymi (*hosting*) i podobną; portali internetowych; prawniczą, rachunkowo-księgową i doradztwa podatkowego; w zakresie doradztwa związanego z zarządzaniem; w zakresie reklamy czy związaną z zatrudnieniem.

Jest to badanie roczne prowadzone na podstawie sprawozdawczości na formularzu statystycznym składającym się z dwóch działów: wspólnego dotyczącego wszystkich badanych podmiotów, zbierającego dane o strukturze obrotów według siedziby usługobiorcy oraz przygotowywanego oddzielnie dla każdego typu działalności ze względu na ich specyfikę. Zakres podmiotowy badania dotyczy podmiotów z liczbą pracujących 10 osób i więcej prowadzących wymienione rodzaje działalności usługowej. Pierwszym okresem sprawozdawczym badania był rok 2009.

Badanie to wprowadzono do polskiej statystyki publicznej na skutek nowelizacji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 295/2008 z 11 marca 2008 r. w sprawie strukturalnej statystyki przedsiębiorstw. Rozporządzenie nałożyło na kraje członkowskie UE obowiązek dostarczania danych o obrotach według produktu. Metodologia badania, jednolita dla wszystkich krajów członkowskich, została opracowana przez Grupę Roboczą Eurostatu

ds. statystyki usług. Prace te wpisały się doskonale w ogólną koncepcję opracowywania wskaźnika produkcji sektora usług, która zakłada wykorzystanie danych na poziomie produktu. Dane dotyczące struktury obrotów według produktu wykorzystywane są również do ważenia cen producenta w zakresie usług. Dlatego też docelowo informacje o obrotach według produktu powinny być opracowywane dla całej działalności usługowej.

Zgodnie z przesłankami płynącymi z doświadczeń innych krajów z realizacji tego badania, jak również badania cen producenta dla usług, wdrażanie tych dwóch badań do nowych typów działalności usługowej powinno uwzględniać ich specyfikę, a wybór zmiennej odzwierciedlającej produkcję oraz metody pomiaru cen producenta — sposób naliczania opłat za świadczenia. Opisane aspekty będą uwzględnione przy rozszerzaniu zakresu informacyjnego badania. Ponadto ze względu na znaczący udział jednostek z liczbą pracujących 9 osób i mniej w populacji podmiotów prowadzących badaną działalność wskazana jest choćby cykliczna obserwacja tych podmiotów.

Popyt na usługi to nowe badanie prowadzone od 2010 r., którego głównym celem jest ocena skali korzystania z usług firm zewnętrznych (*outsourcingu*), w tym w szczególności związanych z obsługą działalności gospodarczej, a także pomiar zależności występujących pomiędzy sektorem usług i innymi sektorami gospodarki.

W ramach badania zbierane są informacje dotyczące: zapotrzebowania przedsiębiorstw na wybrane rodzaje usług (wartość usług zakupionych od innych przedsiębiorstw) oraz sposobu ich nabywania (wewnątrz przedsiębiorstwa, w ramach grupy przedsiębiorstw, od obcego przedsiębiorstwa na stałą umowę czy jednorazowe zlecenie), kierunków uzyskiwania usług (kraj/zagranica), barier uniemożliwiających ich nabywanie oraz planów przedsiębiorstw w zakresie uzyskiwania usług. Badaniem objęte są podmioty z liczbą pracujących 50 osób i więcej prowadzące działalność zaklasyfikowaną według PKD do: sekcji C — Przetwórstwo przemysłowe, sekcji F — Budownictwo, sekcji G — Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, sekcji H — Transport i gospodarka magazynowa, sekcji I — Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, działów 61—63 sekcji J — Informacja i komunikacja, sekcji K — Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, sekcji L — Działalność związana z obsługą nieruchomości, sekcji M — Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, sekcji N — Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca. Planowane jest prowadzenie badania cyklicznie co 5 lat na podstawie formularza statystycznego.

W związku z obserwowanym zjawiskiem korzystania z usług firm zewnętrznych przez podmioty, w tym coraz częściej także przenoszeniem produkcji dóbr i usług poza granice kraju (*offshoring*), które były poruszane w ramach spotkań Grupy Voorburg, wskazane jest prowadzenie bardziej dokładnych analiz wpływu tego zjawiska na rozwój typów działalności usługowej, jak również sektora usług ogółem. Niewątpliwie praktyka stosowana przez przedsiębiorstwa,

polegająca na koncentrowaniu się na swojej podstawowej działalności, dającej jej przewagę komparatywną i zlecaniu firmom zewnętrznym zadań związanych z obsługą działalności gospodarczej, ma odzwierciedlenie w wielkości uzyskiwanych obrotów. Obecnie usługi biznesowe stają się jednym z czynników produkcji wpływających na efektywność podmiotów gospodarczych.

W ramach badania *Międzynarodowy handel usługami* opracowywane są informacje o wartościach obrotów realizowanych w międzynarodowej wymianie usług. Badaniem objęte są podmioty, których przychody z międzynarodowego handlu usługami przekraczają kwotę określonych progów wartościowych. Stałe badanie w tym zakresie prowadzone jest od pierwszego kwartału 2009 r. Badaniem objęto rezydentów — podmioty gospodarki narodowej prowadzące działalność gospodarczą oraz uczestniczące w międzynarodowym obrocie usługami (nabycie i/lub dostarczenie usług).

Typy usług podzielono na dwie zasadnicze grupy tematyczne, obejmujące:

- 10 podstawowych grup usług podzielonych według rodzajów działalności (usługi transportowe, pocztowe i telekomunikacyjne, ubezpieczeniowe, finansowe, informatyczne i informacyjne, patenty i licencje, usługi gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne, rządowe);
- 11 pozostałych rodzajów transakcji, np.: podatki i opłaty na rzecz innych rządów, usługi uszlachetniania, pośrednictwo handlowe (*merchanting*), nabycie/zbycie gruntów przez ambasady, darowizny i pomoc bezzwrotna przeznaczona na finansowanie środków trwałych.

Badaniem objęto 238 krajów oraz 67 organizacji międzynarodowych. Usługi transgraniczne stanowią istotny element bilansu płatniczego państwa. Badania z zakresu międzynarodowego handlu usługami pozwoliły określić główne kierunki geograficzne przepływu usług oraz ich wartość. Informacje te są cenne z punktu widzenia relacji oraz powiązań gospodarczych między państwami oraz innymi podmiotami. Prace analityczne dostarczyć mają spójnej informacji o głównych kierunkach geograficznych świadczonych usług i ich ekonomicznym znaczeniu, a także o strukturze przepływu usług pomiędzy podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą.

Jakkolwiek temat międzynarodowej wymiany usług nie jest bezpośrednio ujmowany w pracach Grupy Voorburg, to doświadczenia krajów wskazują, że zjawisko to ma znaczący wpływ na wartość produkcji sektora usług. Pojawiają się kwestie związane z pomiarem wpływu zakupu usług od nierezydentów, które następnie stanowią element produkcji usługi finalnej. Zagadnienie to dotyczy np. usług związanych z oprogramowaniem, które powszechnie są nabywane przez przedsiębiorstwa zlokalizowane w krajach o wyższych kosztach pracy od przedsiębiorstw mających siedzibę w krajach o niższych kosztach pracy. Jak taka procedura nabywania usług wpływa na końcowy efekt produkcji? Czy ceny w handlu międzynarodowym usługami powinny być w tych przypadkach uwzględniane? Niewątpliwie zagadnienie to stanowi odrębny temat do rozważań i powinno być uwzględniane przy sporządzaniu rachunku produkcji sektora usług.

Badanie cen producentów usług to badanie, które ma na celu obliczenie wskaźników cen wykorzystywanych do analiz makroekonomicznych oraz jako deflatorów różnych kategorii ekonomicznych. Badaniem objęto ok. 330 podmiotów prowadzących działalność:

- związaną z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązaną,
- usługową w zakresie informacji,
- prawniczą, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe,
- w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne,
- związaną z reklamą, badaniem rynku i opinii publicznej,
- związaną z zatrudnieniem,
- detektywistyczną i ochroniarską,
- sprzątania obiektów.

Wynikiem badania prowadzonego na podstawie sprawozdania o cenach producentów dla usług oraz dla usług związanych z zatrudnieniem są kwartalne wskaźniki cen usług. W zakresie oceny działalności związanej z transportem uzyskiwane są również informacje dotyczące zmian cen producentów usług transportu, magazynowania i łączności.

Analizując stan zaawansowania prac dotyczących opracowywania wskaźników producenta dla usług w krajach bardziej rozwiniętych gospodarczo niż Polska, należy uznać, że obecnie przed polską statystyką publiczną stoi zadanie modernizacji metodologii badań. Oprócz tradycyjnego pomiaru cen powinien być także uwzględniany wpływ zmian w jakości świadczonych usług na poziom ceny czy też innych czynników, np. takich jak nabywanie części procesu tworzenia usługi z zewnątrz itp. Udział w pracach Grupy Voorburg umożliwia skorzystanie z doświadczeń innych krajów zdobytych w trakcie opracowywania wskaźników cen producentów dla usług. Szczególną uwagę poświęca się w nich na odrębne podejście do każdego rodzaju obserwowanej usługi.

Opisane badania pierwotne, oprócz głównych celów ich wdrożenia do statystyki publicznej, stanowią również istotne źródło danych do pracy metodologicznej *Indeks produkcji sektora usług*. W ramach tej pracy planowane jest opracowanie metodologii liczenia wskaźnika produkcji sektora usług dla Polski, który umożliwi obserwację cyklu rozwoju tego sektora działalności. W ramach podjętych działań (m.in. poprzez udział w pracach Grupy Voorburg) przeprowadzono przegląd międzynarodowych wytycznych metodologicznych, dotyczących opracowywania tego wskaźnika oraz metod i doświadczeń innych krajów w zakresie uzyskiwania danych niezbędnych do jego opracowania.

Obecnie prowadzona jest analiza dostępnych źródeł informacji w aspekcie uzyskania danych umożliwiających opracowanie wskaźnika produkcji sektora usług dla Polski. Przewidywanym efektem końcowym prac ma być uzyskanie wstępnego zestawienia dostępnych danych oraz eksperymentalne opracowanie wskaźnika produkcji sektora usług wraz z krótkim raportem opisującym metodologię tej pracy. W dalszych etapach prac należy rozważyć inne elementy metodologii liczenia wskaźnika, takie jak: podział produkcji według typu usługobior-

cy, konsumenci indywidualni a przedsiębiorstwa, a także wybór odpowiednich deflatorów do uzyskania realnej wartości produkcji. Wskazane jest również wyodrębnienie z niej wartości produkcji świadczonej na rzecz nierezydentów.

Prace rozwojowe prowadzone lub planowane do wdrożenia w zakresie wyżej zaprezentowanych badań czy prac metodologicznych są wynikiem m.in. doświadczeń zdobytych w trakcie uczestnictwa polskich statystyków w pracach Grupy Voorburg. Aktywny udział oraz przedstawianie doświadczeń polskich na forum Grupy pozwoliło na lepsze przygotowanie badań przez statystykę krajową, a także na szukanie kolejnych możliwości rozwoju badań sektora usług. Istotnym elementem współpracy międzynarodowej będzie zorganizowanie spotkania tej Grupy w 2012 r. w Warszawie, podczas którego przedstawiciele GUS będą mieli możliwość zaprezentowania wybranych zagadnień dotyczących badań sektora usług w Polsce.

W trakcie kolejnego spotkania Grupy Voorburg przedmiotem rozważań będą kwestie związane z pomiarem wpływu zmian w jakości świadczonych usług reklamowych czy usług transportu lotniczego pasażerskiego na wskaźnik cen producenta w zakresie tych usług. Przedstawiony będzie końcowy raport podsumowujący doświadczenia krajów dotyczące opracowywania danych na temat produkcji działalności handlowej, usług, badań i analiz technicznych czy też napraw i konserwacji pojazdów samochodowych. Zaktualizowane zostaną dokumenty zawierające informacje na temat praktycznych rozwiązań stosowanych przy opracowywaniu danych dla usług transportu morskiego i przybrzeżnego oraz lotniczego, usług telekomunikacyjnych i usług związanych z oprogramowaniem. Przedstawiciele wybranych krajów przedstawią metodologię badań na temat produkcji i sposobów jej deflowania w przypadku usług: napraw, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń przemysłowych; kulturalnych, rozrywkowych i rekreacyjnych; napraw i konserwacji artykułów użytku osobistego i domowego czy też związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody. Ponadto przedstawione będą działania krajów, których celem jest zwiększenie efektywności prowadzonych badań, np. wykorzystanie danych ze źródeł administracyjnych, zmiany w doborze próby czy sprawozdawczość elektroniczna. Jak co roku przedstawiony będzie raport opisujący postęp krajów w zakresie dostępności danych dotyczących wartości produkcji poszczególnych rodzajów usług oraz stosowanych deflatorów.

mgr Ewa Adach-Stankiewicz, mgr Agnieszka Matulska-Bachura — GUS

SUMMARY

From 19 to 23 September 2011 there was held in Newport XXVI Voorburg Group meeting on the service sector statistics. The group was founded at the initiative of Statistics Canada in 1986, in response to the demands of the UN as an informal forum for the support in the development of service sector statistics.

Polish CSO participates in this group since 2006. Experience and knowledge gained in the group helped in clarifying the vision for the development of services sector statistics in Poland. The solutions used in other countries in this area allowed us to look differently than before on the tasks of the Office. Active participation in discussions and presentation of Polish experience in the group forum allowed for better preparation of sector studies, and also to seek new opportunities for their development. An important element of international co-operation in this regard will be the organisation of the next group meeting in 2012 in Warsaw.

РЕЗЮМЕ

С 19 по 23 сентября 2011 г. в Ньюпорт состоялась XXVI встреча Группы Воорбург по вопросам статистики сектора услуг. Группа была основана по инициативе Статистического управления Канады в 1986 г., в ответ на требования ООН в качестве неформального форума являющегося поддержкой в развитии статистики сектора услуг.

ЦСУ принимает участие во встречах этой Группы с 2006 г. Опыт и знания полученные в работе группы помогли уточнить картину будущего развития статистики сектора услуг в Польше. Решения используемые в других странах в этой области позволили посмотреть по другому чем раньше на задачи Управления. Активное участие в беседах и представление польского опыта на форуме группы позволили лучше подготовить обследования сектора услуг, а также на поиск новых возможностей их развития. Важным элементом международного сотрудничества в этой области будет организация встречи группы в 2012 г. в Варшаве.